

ҚР дәрі-дәрмектердің ұлттық саясаты

Дәріхана секторын басқару және фармацевтика нарығы

Орындаған: Қайназар З.Қ
Тексерген: Бүркітбаев Е.У

Жоспар

Ұлттық саясат

- Мақсаты мен міндеттері
- Іске асыру механизмдері
- Мемлекеттік реттеу

Дәрілік қамтамасыз ету

- Амбулаториялық жағдайда дәрілік қамтамасыз ету
- Стационарлық жағдайда дәрілік қамтамасыз ету

Фармация нарығы

- Қазақстанның фармация нарығы ерекшеліктері

Қазіргі жағдайды талдау

- Статистика
- SWOT талдау
- Ковид жағдайынан кейінгі дәрілік сектор қызметіндегі өзгерістер

Ұлттық саясат

Мақсаты мен қағидалары және мемлекеттік реттеу

ҰЛТТЫҚ саясат

Республика халқын дәрілік қамтамасыз ету мемлекеттің маңызды міндеттерінің бірі болып табылады.

Дәрілік саясат тұжырымдамасы - фармацевтикалық сектордың дамытылуы, ұйымдастырылуы мен қызметінің, халықты дәрілік заттармен қамтамасыз етудің мемлекеттік стратегиясының, фармацевтикалық қызметтің ережелері мен үйлестірілуінің негізгі қағидаттарының тұжырымдамасы.

Міндеттері

Дәрілік саясаттың мақсаты қауіпсіз, тиімді және сапалы дәрілік заттарға қол жеткізілуін қамтамасыз ету жолымен азаматтардың денсаулығын қорғау болып табылады.

- ел халқының қауіпсіз, тиімді және сапалы дәрілік заттарға қол жеткізуін қамтамасыз ету;
- дәрілік заттардың айналымын мемлекеттік реттеуді, оның ішінде олардың өндірілуін, дайындалуын, сатылуы мен ұтымды пайдаланылуын мемлекеттік бақылауды күшейту;
- фармацевтикалық ғылымды одан әрі дамыту және оның жетістіктерін практикада қолдану;
- отандық ғалымдардың ғылыми зерттеулері базасында дәрілік заттардың өндірісін дамытудың басымдығын қамтамасыз ете отырып, импортқа тәуелділікті төмендету, стратегиялық маңызы бар дәрілік заттар өндірісін дамыту;

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ДӘРІЛІК САЯСАТ ТҰЖЫРЫМДАМАСЫ ТУРАЛЫ
Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2011 жылғы 6 сәуірдегі № 380 Қаулысы

- жаңа, бірінші кезекте әлеуметтік мәнді ауруларды және айналаға қауіп төндіретін ауруларды емдеу үшін қолданылатын дәрілік заттардың отандық әзірлемелерін жүзеге асыру үшін қолайлы жағдай жасау;
- Дәрілік заттар сапасының халықаралық стандарттарына көшу үшін жағдай жасау
- дәрілік заттар айналымын реттейтін нормативтік құқықтық базаны жетілдіру
- басқару, ақпарат және бақылау жүйесін оңтайландыруды, оның халықаралық тәжірибені ескере отырып, дәрілік заттар айналымы саласында жұмыс істеуін жүзеге асыру;
- әлемдік фармацевтика рыногындағы халықаралық ынтымақтастық пен ықпалдастық;
- мамандардың біліктілік деңгейін арттыру.

Жалғасы

Міндеттері

- ❖ дәрілік заттардың отандық өндірісін одан әрі дамыту;
- ❖ дәрілік заттарды мемлекеттік тіркеудің икемді саясатын жүргізу есебінен реттеу;
- ❖ дәріхана ұйымдары жүйесін одан әрі дамыту;
- ❖ мал жайылымы учаскелерінде, шекара заставаларында, әскери бөлімдерде, тұрғындарының саны аз алыс елді мекендерде тұратын азаматтарды дәрілік қамтамасыз етудің арнайы режимін ұйымдастыру.
- ❖ Дәрілік заттарды сатып алуды республикалық және жергілікті бюджеттерден және қолданыстағы заңнамаға қайшы келмейтін өзге де көздерден қаржыландыру көзделеді.

01

Дәрілік заттарға қол жеткізілуін қамтамасыз ету.

- ❖ аурулардың түрлері бойынша халықтың жекелеген санаттарына, сондай-ақ тегін медициналық көмектің кепілдік берілген көлемі шеңберінде стационарлық емдеуде, әлеуметтік мәнді аурулар мен айналаға қауіп төндіретін ауруларды емдеуде тегін дәрілік заттар мен балалардың арнайы және емдік тағам өнімдерін беру;
- ❖ фармацевтикалық секторда бәсекелестік есебінен бағаларды тұрақтандыру және төмендету.
- ❖ Дәрілік заттарды мемлекеттік сатып алу қолданыстағы заңнамаға сәйкес жүзеге асырылатын болады.
- ❖ Дәрілік заттарға қажеттілікті бағалауды алғашқы буыннан бастап, денсаулық сақтаудың барлық деңгейінде жүргізу және аурушандық туралы деректерге, диагностика мен емдеу стандарттарына негіздеу көзделеді.

Фармацевтикалық ғылымды дамыту.

02

- ❑ дәрілік заттардың қауіпсіздігі, тиімділігі және сапасы туралы объективті ақпарат алу үшін материалдық базаны дамыту;
- ❑ дәрілік заттарды стандарттау, олардың фармакологиялық белсенділігі мен ұйымшылдығын биологиялық сандық бағалау саласында іргелі, қолданбалы зерттеулер жүргізу;

- ❑ фармацевтикалық ғылымның жай-күйіне байланысты екенін сезіне отырып, оның дамуына жан-жақты ықпал етеді.
- ❑ химиялық-фармацевтикалық ғылыми орталық құру;
- ❑ дәрілік заттардың фармакологиялық тиімділігі, қауіпсіздігі, сапасы, жанама әсерлері туралы деректер және олардың басқа дәрілік заттармен өзара әрекеттесуінің дәлелдемелерін ғылыми әдістермен алу үшін қолда бар ғылыми әлеуетті пайдалану;

Іске асыру механизмдері

Іске асыру механизмдері

Нормативтік құқықтық базаны жетілдіру

3

- Фармацевтикалық сектордың одан әрі дамуын қамтамасыз ету, дәрілік саясат мақсаттарына жету мен міндеттерін шешу үшін ғылыми негізде әрі мемлекет мүдделері мен Қазақстан Республикасы азаматтарының басымдығы қағидаттарының қатаң сақталуы, қолданыстағы заңнамамен ғылыми, жоспарлы, дәйекті және байланыстырыла құрылған нормативтік құқықтық базаны ұдайы жетілдіру, оның ішінде "Дәрілік заттар туралы" Қазақстан Республикасы Заңының жобасын әзірлеу қажет.

Дәрілік заттар қауіпсіздігінің, тиімділігі мен сапасының мемлекеттік кепілдіктері жүйесінің дамуы

5

- Ғылыми сараптама жүйесі
- Дәрілік заттар жағымсыз әсерлері бойынша мониторинг
- Халықаралық стандарттарға көшу
  - Фармокопея

Дәрілік заттар айналымын мемлекеттік реттеуді күшейтеу

4

- Мемлекеттік тіркеу
- Дәрілік қызметті лицензиялау
- Дәрілік затты сертификаттау
- Дәрілік қызметкерлерді аттестациялау
- дәрілік заттарды өндіруді, дайындау мен сатуды мемлекеттік қадағалауды жүргізу.

Дәрілік заттардың ұтымды тағайындалуы мен пайдаланылуының жүзеге асырылуы

6

- Фармакоэкономика қағидаттарына сәйкес емдеудің оңтайлы схемаларын әзірлеу
- емделушілерге, қызметкерлерге дәрілік заттарды дұрыс және ұтымды пайдалану жөніндегі нұсқаулық әзірленімдері туралы ақпарат беру

Дәрілік саясаттың негізгі қағидалары

✓ Қол жетімділігі & бағасы бойынша қолжетімділігі

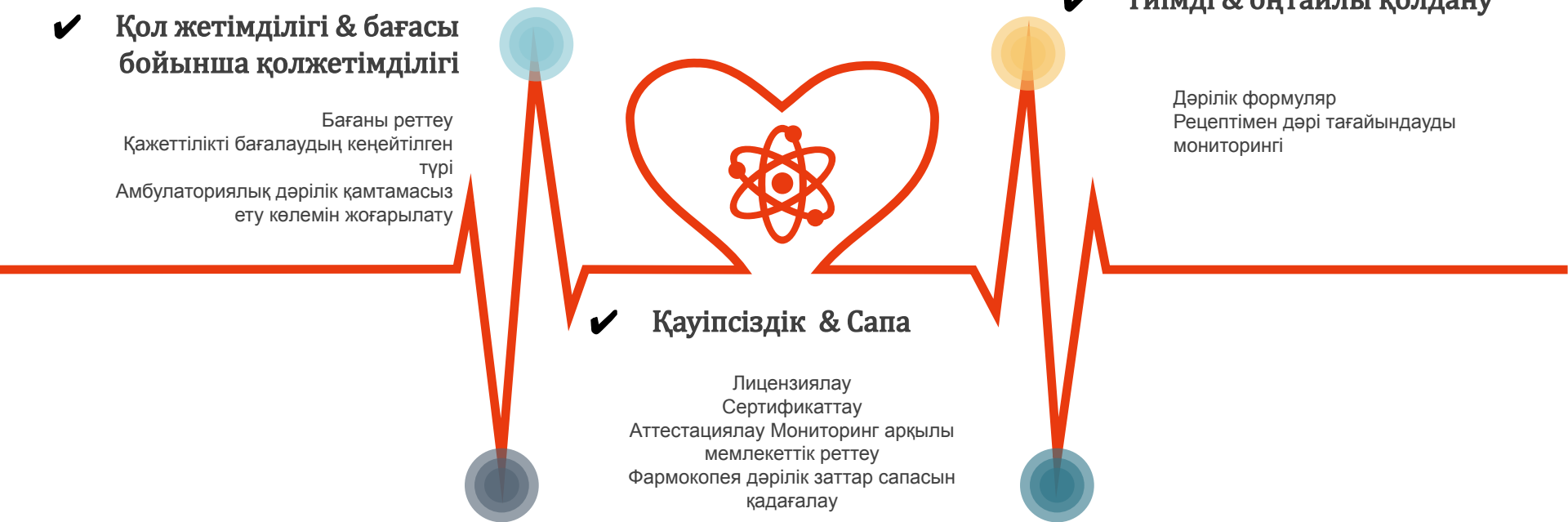
Бағаны реттеу
Қажеттілікті бағалаудың кеңейтілген түрі
Амбулаториялық дәрілік қамтамасыз ету көлемін жоғарылату

✓ Тиімді & оңтайлы қолдану

Дәрілік формуляр
Рецептімен дәрі тағайындауды мониторингі

✓ Қауіпсіздік & Сапа

Лицензиялау
Сертификаттау
Аттестациялау Мониторинг арқылы мемлекеттік реттеу
Фармокопея дәрілік заттар сапасын қадағалау

Мемлекеттік реттеу

❑ дәрілік заттарды мемлекеттік тіркеу.

❑ дәрілік заттарды сертификаттау;

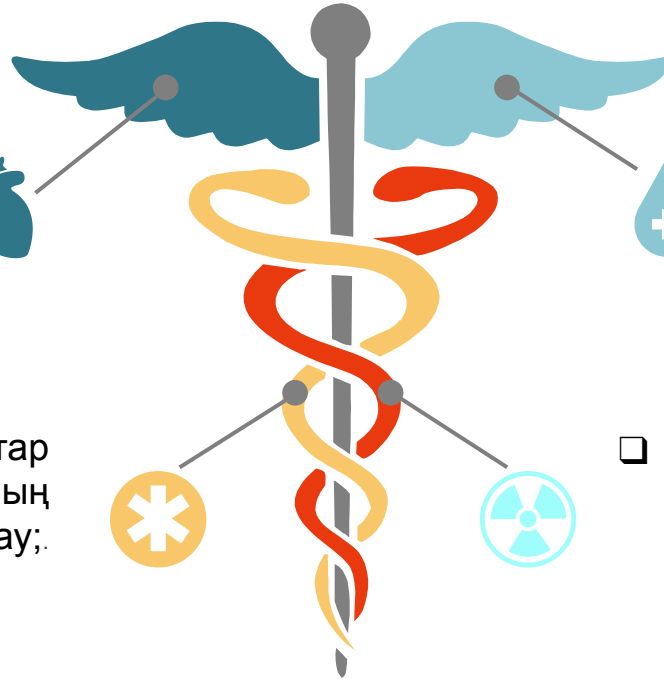
❑ дәрілік заттар айналымы саласының қызметін лицензиялау;

❑ дәрілік заттар айналымы саласындағы қызметті жүзеге асыратын жеке тұлғаларды аттестациялау.

❑ дәрілік заттар айналымы саласындағы фармацевтикалық қызметті мемлекеттік қадағалау

Мемлекеттік реттеу

Үкіметтің құзыреті

- дәрілік заттар айналымы саласындағы мемлекеттік саясаттың негізгі бағыттарын әзірлейді;
- фармацевтика және медицина өнеркәсібін дамытудың мемлекеттік бағдарламаларын әзірлеу;
- дәрілік заттар айналымы саласындағы қызметті лицензиялау кезінде қойылатын біліктілік талаптарды бекітеді;
- дәрілік заттар айналымы саласындағы уәкілетті мемлекеттік органды белгілейді;
- дәрілік заттар айналымы саласындағы қызметтерді лицензиялау кезінде қойылатын біліктілік талаптарға субъектілердің (лицензиаттардың) сәйкестігін тәуелсіз сараптап бағалауды жүргізу үшін заңды және жеке тұлғаларды тіркеудің тәртібін бекітеді;

Уәкілетті орган құзыреті

- дәрілік заттар айналымы саласындағы бірыңғай мемлекеттік саясатын жүргізеді
- фармацевтика ғылымын дамытудың негізгі бағыттарын белгілейді және бекітеді
- дәрілік заттарды мемлекеттік тіркеудің, қайта тіркеудің тәртібін белгілейді.
- Кадрларды даярлау, қайта даярлау, аттестациялау тәртібін белгілейді
- Қр заңнамаларымен белгіленетін кепілдік берілген тегін медициналық көмек шегінде тегін дәрілік көмек көрсетуге арналған негізгі дәрілік заттар тізімін бекітеді;
- Қазақстан Республикасының Мемлекеттік фармакопеясын бекітеді;
- Лицензиялауды жүзеге асырады.
- Өз құзыреті шегінде құқықтық актілерді бекітеді.

Дәрілік қамтамасыз ету

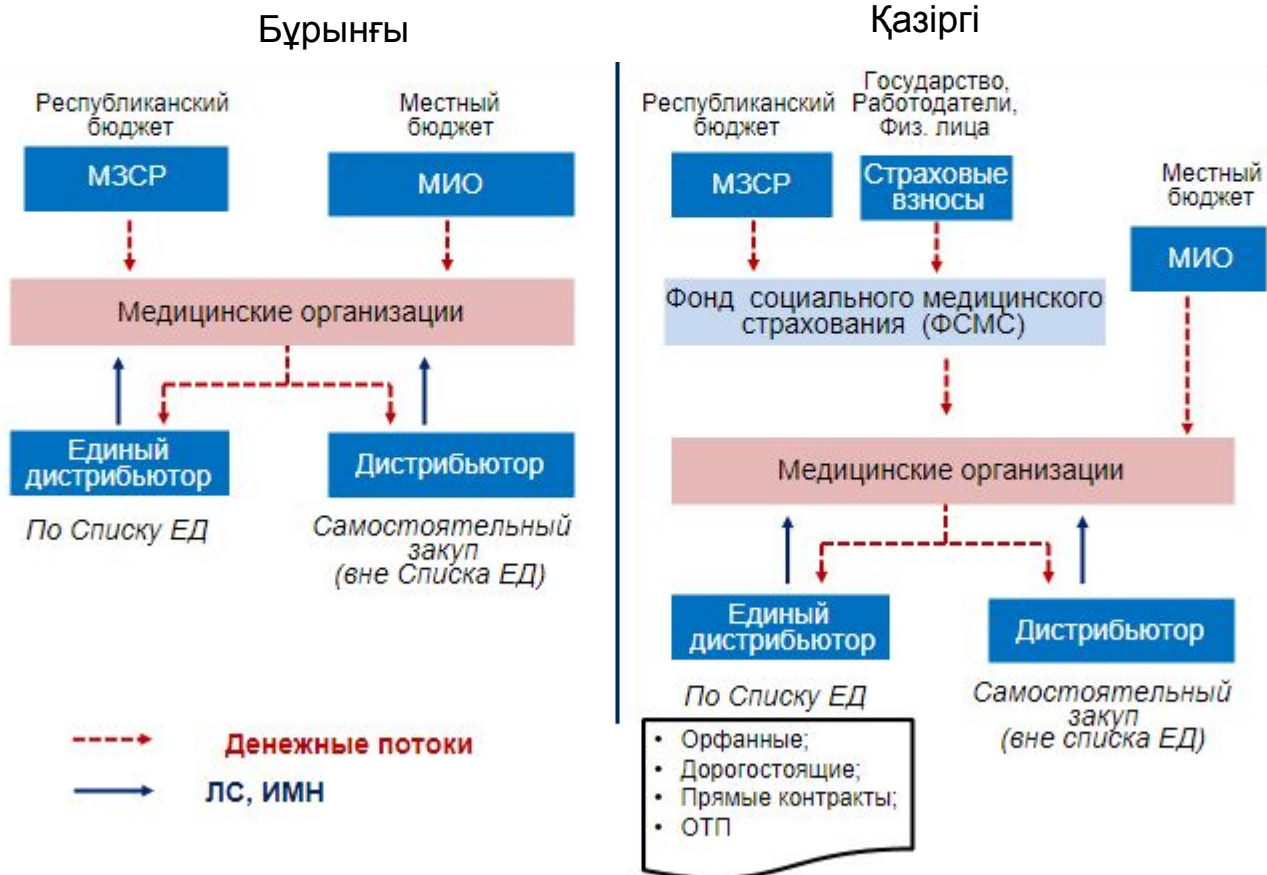
Амбулаторялық және стационарлық жағдайда дәрілік
қамтамасыз ету

Ұлттық дәрілік формуляр

Тегін медициналық көмектің көпідік берілген көлемі шеңберінде және міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру жүйесінде медициналық ұйымдардың дәрілік формулярларын әзірлеу және дәрілік заттарды сатып алу тізімдерін қалыптастыру үшін міндетті негіз болып табылатын, клиникалық қауіпсіздігі мен тиімділігі дәлелденген дәрілік заттардың, сондай-ақ орфандық (сирек кездесетін) дәрілік препараттардың тізбесі;

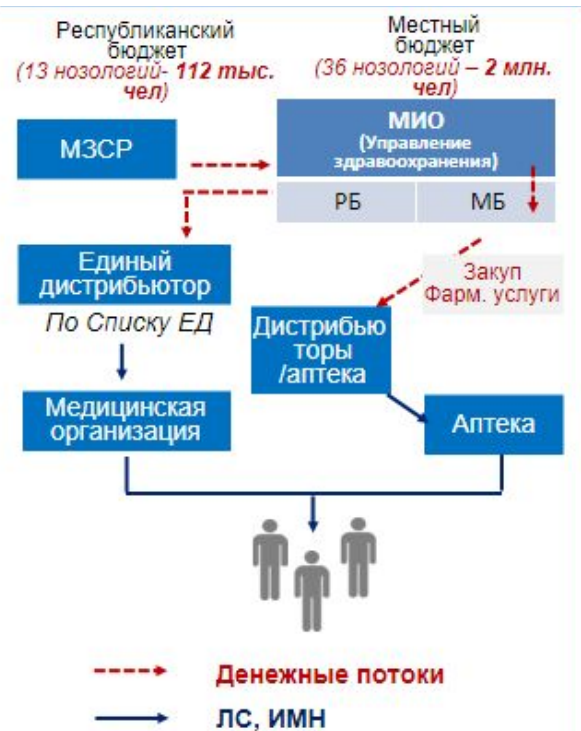

Стационарлық жағдайында дәрілік қамтамасыз ету

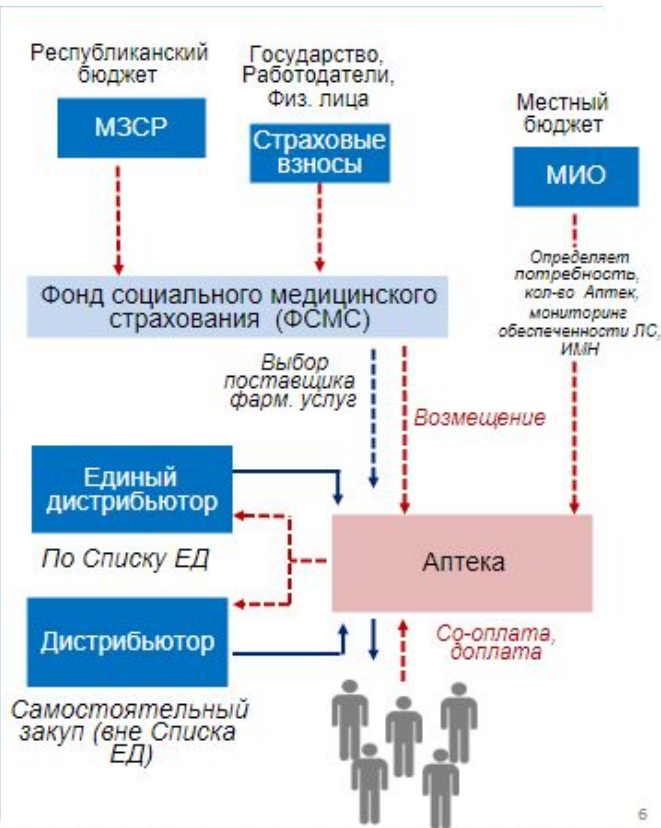

Амбулатория жағдайында дәрілік қамтамасыз ету

Бұрынғы

Қазіргі

Фармация нарығы

ҚР

Фармация

нарығы

Қазіргі жағдайда Қазақстанның фармацевтикалық нарығы ТМД-дағы ең дамығандардың бірі болып табылады. Белгілі бір тапшылық деңгейі еңсеріліп және дайын дәрілік заттар мен медициналық мақсаттағы бұйымдардың алуан түрлерімен қанықтылығы қамтамасыз етілген. Қазақстанда фармацевтикалық нарықтарды дамытудың басты әлемдік үрдістері – тігінен интеграцияланған компаниялардың топтасуы мен дамуы байқалуда. Өзгерістер дистрибьюторлық, өндірістік және бөлшек сауда салаларында орын алады. Дәріхана желілерінің саны артып келеді. Заманауи маркетингтік технологиялар енгізілуде.

Тарихы

1990

- ❖ Акционерлік холдингтік компания «Фармация»
- ❖ Орталықтандырылған жүйе

1994

- ❖ Демонополизация «Фармации».
- ❖ Экономикалық нарық принциптерінк көшу басталды
- ❖ Фармациялық өндіріс приватизация

2009

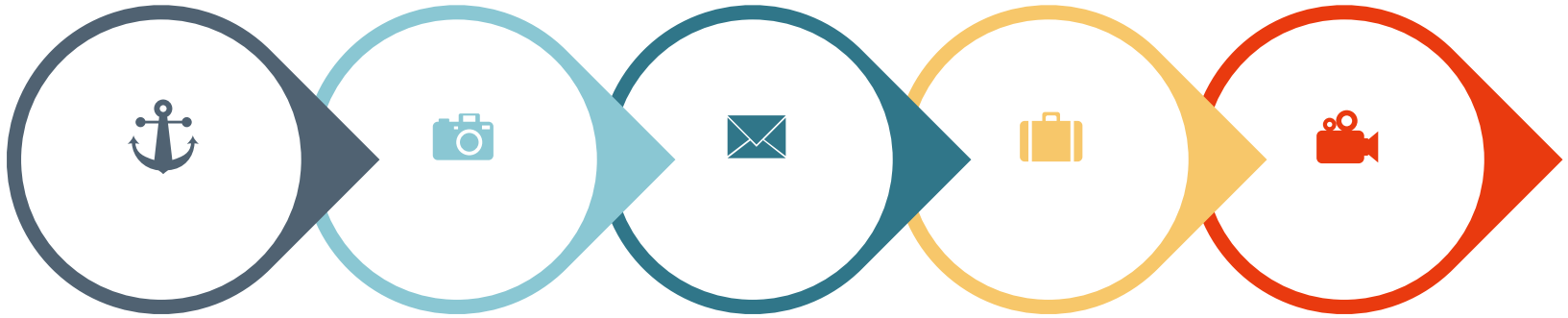
- ❖ 2009 - 2013 жылға дейін елдің ЖІӨ мен өнеркәсібі көлемінің өсуі аясында өсім 16%, фармацевтикалық өнеркәсіптің Қазақстанның ЖІӨ көлеміне үлесі айтарлықтай төмен мысалы, 2010 жылы 0,08%

2015

- ❖ Қазақстандағы фармацевтика саласы 2015 жылы өндірістің жалпы 20,5% - ға төмендеуімен, сол сияқты ішкі нарықта өткізудегі жергілікті өнім үлесінің 14% - дан 9% - ға дейін төмендеуімен сипатталады. Импортталатын өнімдердің үлесі жалпы көлемде тиісінше 5% - ға өсті..

Өндірушілер

Фармацевтикалық өнеркәсіп саласында Қазақстанда медициналық мақсаттағы бұйымдардың ұсақ өндірушілерін қоса алғанда, шетелдік және жергілікті фармацевтикалық өнім өндірушілермен ұсынылған 80-нен астам кәсіпорын бар.

АО «Химфарм»

«СП Глобал Фарм».

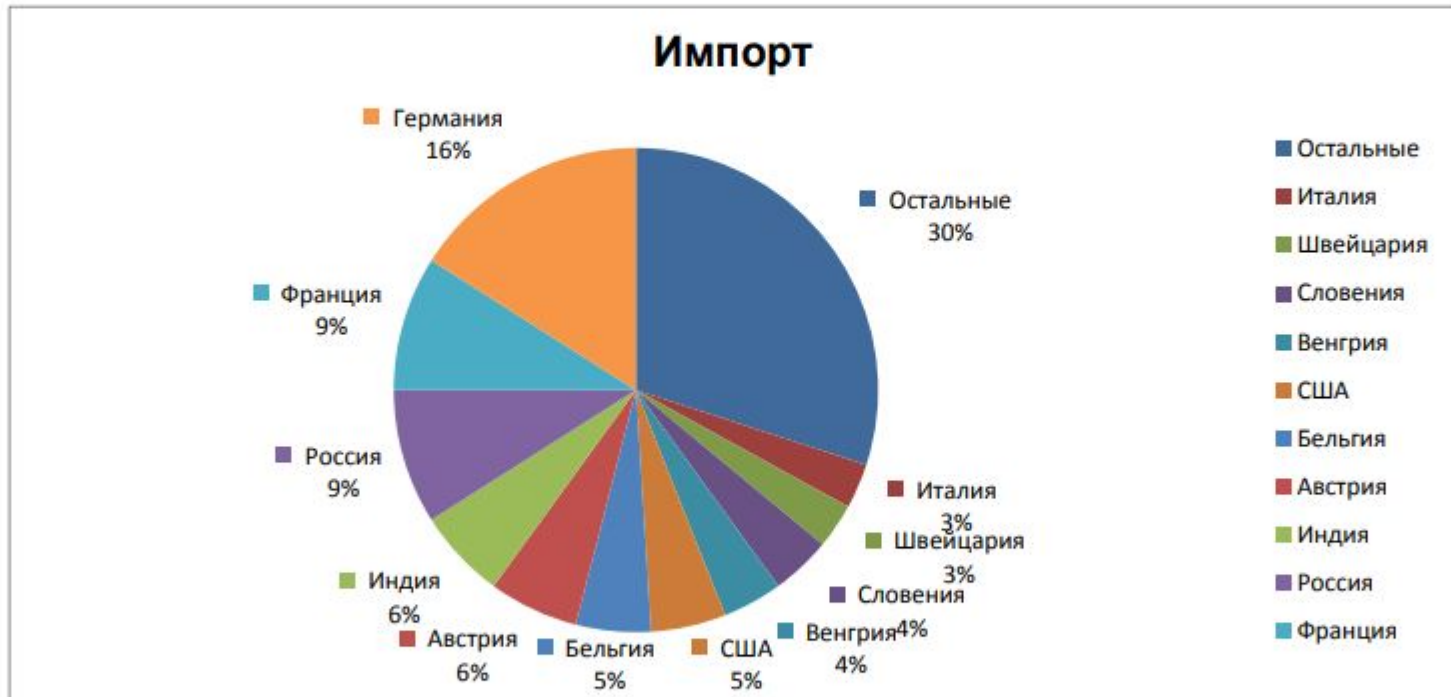
АО «Нобел АФ».

«Ромат».

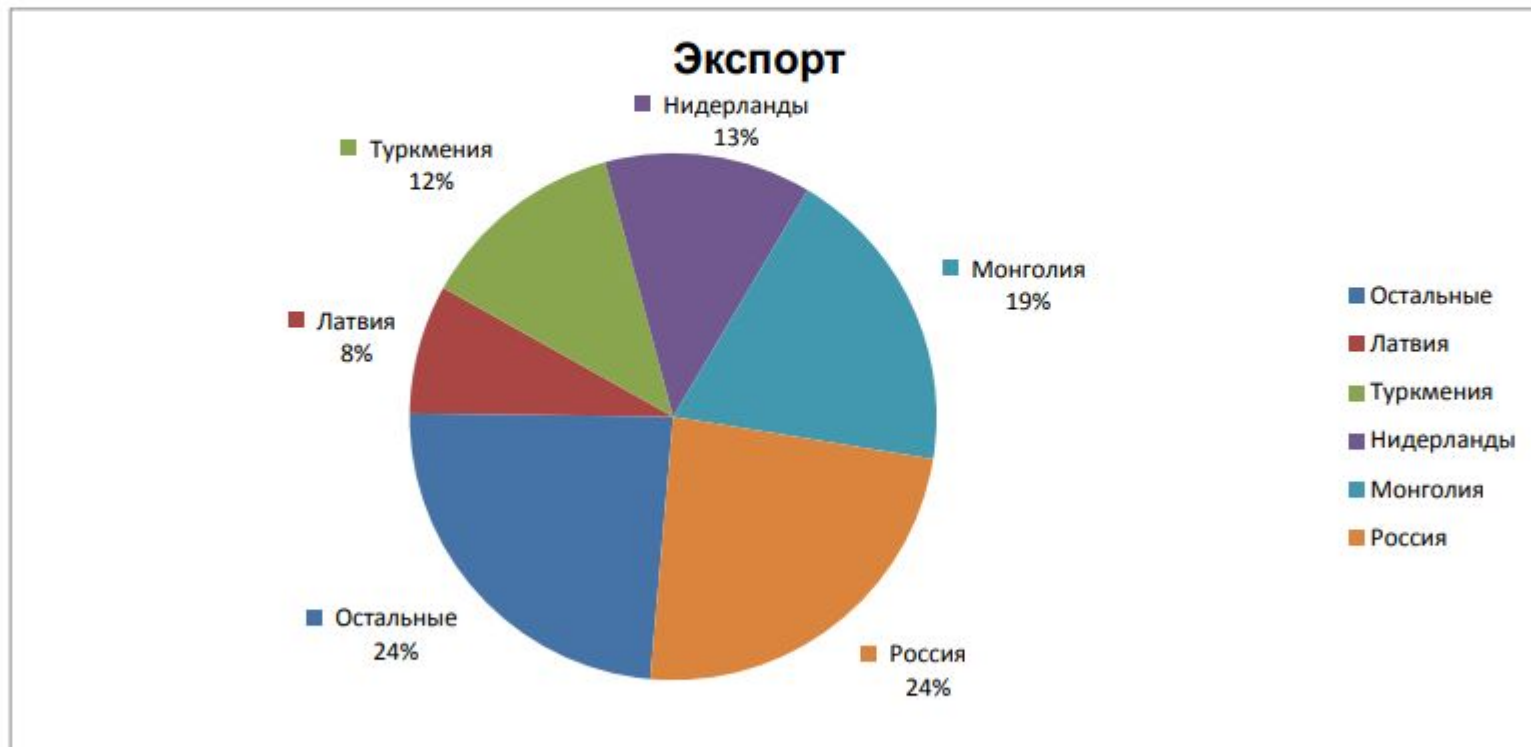
«Досфарм».

Олар технологиялық процестерді әзірлеу мен енгізуді, дайын дәрілік формаларды өндіруді, медициналық мекемелер мен тұтынушыларға дистрибьюторлық және дәріхана желілері арқылы сатуды қоса алғанда, толық циклді кәсіпорындар болып табылады. Медициналық жабдықтар бойынша өндірістің толық циклі бар кәсіпорын "Ақтөберентген"АҚ болып табылады.

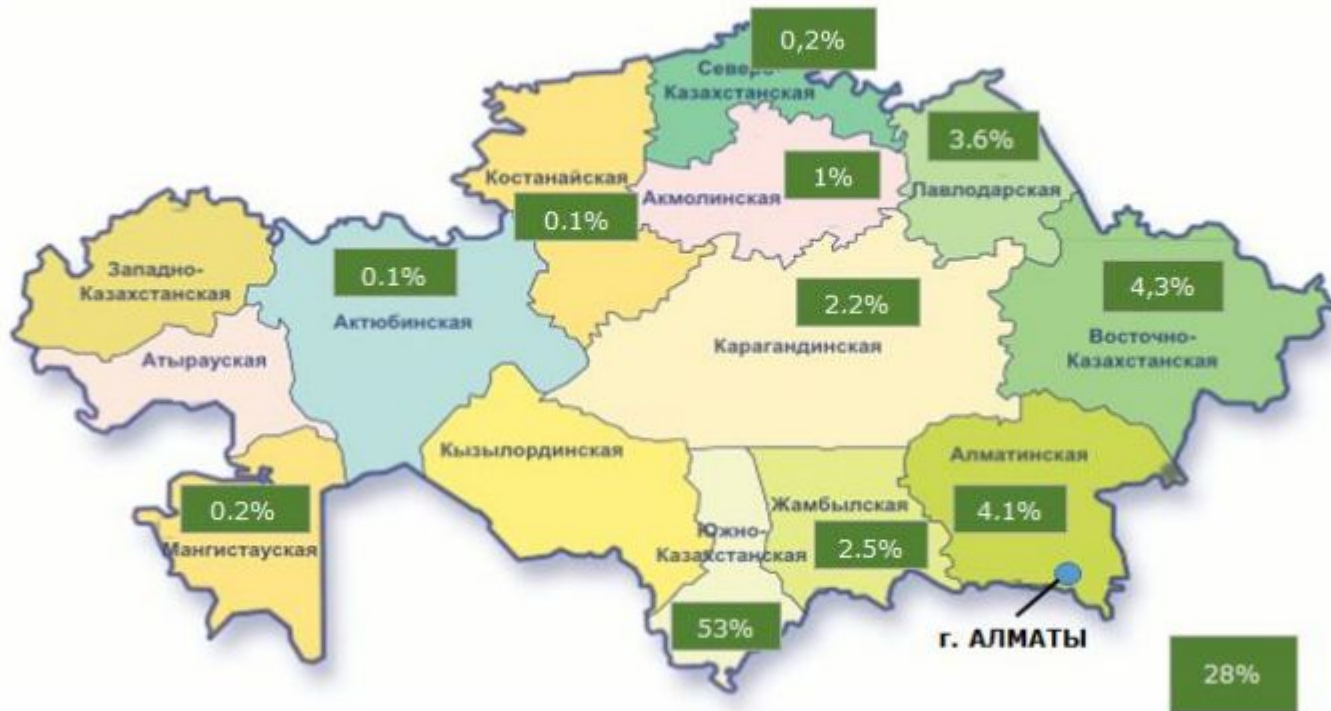
Дәрілік заттар импорты

Дәрілік заттар экспорты

Фармацевтикалық өндіріс

Фармация нарығында

Дәрілік қамтамасыз етуді ұйымдастыруда 3 түрлі бизнес түрі қатысады.

Дәріхана желісі және тұтынушылар

Қазақстанның фармацевтикалық нарығының коммерциялық секторының жалпы көлеміндегі дәріхана желілерінің үлесі ақшалай мәнде тұрақты өсуде. Бағалау бойынша 2020 жылға қарай елдің коммерциялық фармацевтикалық нарығының 80% - на дейін дәріхана желілері бақылайтын болады.

Қазақстанда дәрілік заттарды тұтынушылардың төрт психотипі анықталған:

- ✓ *Денсаулығын күтетін, мамандарға, жарнамаға бағытталған;*
- ✓ *Тірі қалуға ұмтылатын рационалистер*
- ✓ *Емдеу жолдарын таңдауда wellness-бағдарланған, өзін-өзі емдеу басшылық;*
- ✓ *Өмірді күйдірушілер".*

"TNS Central Asia" тұрақты зерттеу нәтижелері негізіндегі деректерге сәйкес (www.tns-global.kz).

Бірыңғай ДИСТРИБЬЮТОР

2009 ж. ақпанда ҚР Үкіметі "Самұрық-Қазына" ұлттық әл-ауқат қоры "АҚ құрылымында "СК-Фармация" компаниясын құру туралы шешім қабылдады. 2013 жылғы мамырда "СК-Фармация" жауапкершілігі шектеулі серіктестігіндегі жүз пайыз қатысу үлесін иелену және пайдалану құқығы ҚР Денсаулық сақтау министрлігіне берілді. Бірыңғай дистрибьютордың негізгі функциясы тегін медициналық көмектің кепілдік берілген көлемі (ГОМБП) шеңберінде медициналық ұйымдарды дәрілік заттармен, медициналық мақсаттағы бұйымдармен сатып алу және қамтамасыз ету болып табылады.

ФАРМАЦЕВТИКА САЛАСЫН МЕМЛЕКЕТТІК ҚОЛДАУ ЖӘНЕ ДАМУ ШАРАЛАРЫ

Қазақстандық фармацевтика нарығын дамыту шеңберіндегі міндеттерді шешу тәсілдері мынадай мемлекеттік салалық бағдарламаларда айқындалған:

2010-2014 жылдарға арналған ҚР фармацевтикалық өнеркәсібін дамыту бағдарламасы

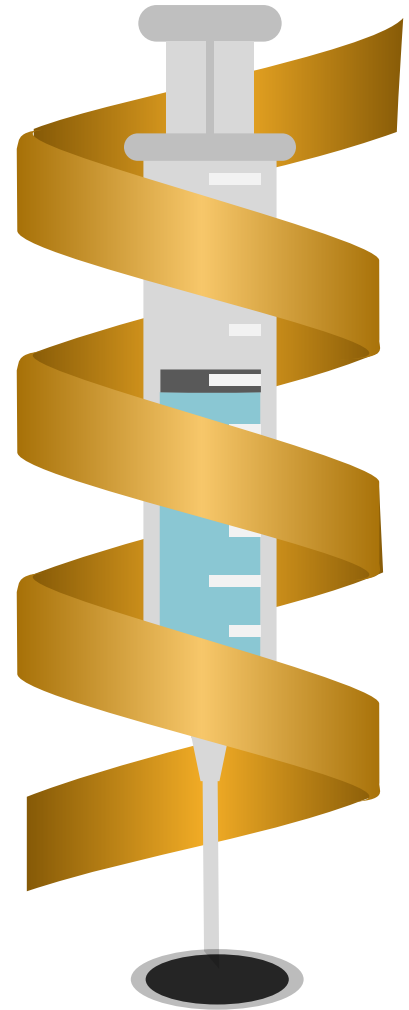
- ✓ өнімді сатып алуға ұзақ мерзімді шарттар жасасу, GMP стандартын енгізуге жұмсалған қаражатты қайтару, өнімді шетелге жылжыту жөніндегі шығыстарды өтеу сияқты мемлекеттік қолдау шараларын көздейтін фармацевтика саласының негізгі реформалары 2010-2014 бағдарламасында қамтылған.

2011-2015 жылдарға арналған "Саламатты Қазақстан" мемлекеттік бағдарламасы

- ✓ Заттай көріністе жергілікті өндіріс есебінен елдің дәрілік препараттарға қажеттілігін қанағаттандыру деңгейінің 50% - ына қол жеткізу және ұлттық өндірушілердің GMP стандартына (дәрілік заттың тиімділігін, қауіпсіздігі мен сапасын растайтын"алтын стандарт") толық көшуі бойынша міндет қойылды..

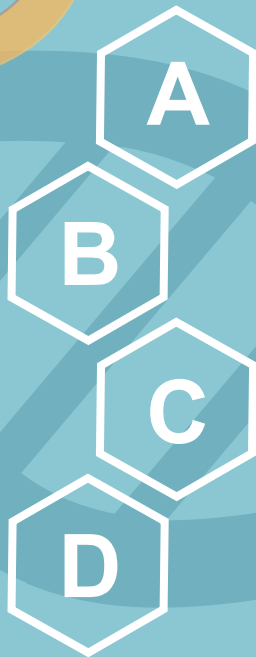
2016-2020 жылдарға арналған ҚР Денсаулық сақтауды дамыту "Денсаулық" мемлекеттік бағдарламасы.

- ✓ Денсаулық сақтау жүйесін дамытудың негізгі бағыттарының бірі Денсаулық бағдарламасына сәйкес дәрі-дәрмекпен қамтамасыз етудің ұлттық саясатын (НПЛО) іске асыру болып табылады, ол дәрілік заттардың қолжетімділігін, сапасын және қауіпсіздігін қамтамасыз ету, сондай-ақ оларды ұтымды пайдалану сияқты түйінді міндеттерді іске асыру үшін іс-шаралар кешенін әзірлеуді, орындауды және тиімділігін мониторингтеуді көздейді.

Енгізілген өзгерістер

2019 дан бастап

- ❖ "ҚР кейбір заңнамалық актілеріне дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың айналысы мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы" заң. Аталған заң жобасы ҚР Президентінің Қазақстан халқына Жолдауына сәйкес өзіндік. Заң жобасының негізгі мақсаты дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың қолжетімділігін, сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету, дәрілік заттарды ұтымды пайдалану, дәрілік заттар мен медициналық бұйымдарды сатып алуды жоспарлау жүйесін жетілдіру болып табылады. Заң жобасында 2019 жылғы 1 қаңтардан бастап барлық дәрілік заттардың шекті бағаларын бекіту арқылы олардың бағаларын реттеуді енгізу көзделген.
- ❖ 2020 жылдан бастап барлық рецепт бойынша дәрі-дәрмектер тек электронды форматта жіберіледі. Ол үшін Денсаулық сақтау министрлігі Медициналық-ақпараттық жүйелерді (МАЖ) қолданыстағы дәрі-дәрмекпен қамтамасыз етудің ақпараттық жүйелерімен (ДҚАЖ), сондай-ақ пациенттердің тіркелімдерімен және "СК-Фармация" бірыңғай ақпараттық фармацевтикалық жүйесімен біріктіруге ниетті.
- ❖ 2019 жылғы 1 қаңтардан бастап дәрі-дәрмектердің бағасын төмендету мақсатында "дәрілік реттеу туралы" Заңға сауда маркаларын жазып беруден халықаралық патенттелмеген атауға көшу туралы өзгерістер енгізілді. Дәрігерлер брендті көрсететін рецепт жазбайды (бұл препараттың құнына да әсер етеді), бірақ қажетті дәрі-дәрмектерді тағайындайды. Осылайша, азаматтар химиялық құрам компоненті бойынша қаражат сатып алады.

Қазіргі жағдайды талдау

SWOT және статистика

Статистика

объектілер

Дәріхана, МСАК және (немесе) консультациялық-диагностикалық көмек көрсететін денсаулық сақтау ұйымдарындағы дәріхана пункті, шалғайдағы ауылдық жерлерге жылжымалы дәріхана пункті, дәріхана (дистрибьюторлық) қоймасы, дәрілік заттарды, медициналық бұйымдарды уақытша сақтау қоймасы, оптика дүкені, медициналық бұйымдар дүкені, медициналық бұйымдар қоймасы, дәрілік заттар мен медициналық бұйымдарды өндіру жөніндегі ұйымдар;

	ҚР	мемлекет	жеке
дәріхана	8887	395	8492
Дәріханалық пункт	929	369	560
Мед бұйым дүкендері	167	0	167
Фармацевтика өндірушілер	89	4	85
Дәрі дәрмек өндірушілер	45	2	43

Кадрлар

	Жалпы	10000 шақ
Провизорлар	4690	2,5
Фармацевтер	4874	2,5

Жалпы және региондар б/ша

87-кесте

Таблица 87

2019 ЖЫЛДЫҢ 1 ҚАҢТАРДАҒЫ ЖАҒДАЙЫ БОЙЫНША ФАРМАЦЕВТИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТПЕН ШҮҒЫЛДАНАТЫН ОБЪЕКТТЕР ЖӨНІНДЕГІ МӘЛІМЕТТЕР
СВЕДЕНИЯ ОБ ОБЪЕКТАХ ФАРМАЦЕВТИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПО СОСТОЯНИЮ НА 01.01.19 г.

(объектер саны)

(количество объектов)

	Фармацевти қалық және медициналық өндірістер Фармацевти ческие и медицинские производства	Дәріханалық қоймалар Аптечные склады	Дәріханалар Аптеки	Дәріханалық пункттер Аптечные пункты	Дәріханалық дүңгіршіктер Аптечные киоски	Дүкендер (оптикалық бөлімдер) Магазины (отделы) оптики	Медицина техникасы, медициналық мақсаттағы бұйымдар дүкені Магазины медицинской техники и изделий медицинского назначения	Барлығы Всего	
Қазақстан Республикасы	89	2138	8887	929	283	384	167	12877	Республика Казахстан
Ақмола	3	39	350	149	83	24	4	652	Ақмолинская
Ақтөбе	8	71	368	36	2	17	6	509	Актюбинская
Алматы	11	159	1057	88	34	20	2	1371	Алматинская
Атырау	1	11	358	4	-	10	3	387	Атырауская
Б.Қазақстан	3	46	283	132	-	13	7	484	3-Казахстанская
Жамбыл	4	31	333	37	3	31	3	441	Жамбылская
Қарағанды	4	115	661	7	20	36	72	915	Қарагандинская
Қостанай	-	77	282	38	-	23	10	430	Қостанайская
Қызылорда	-	108	239	31	4	13	-	395	Қызылординская
Маңғыстау	-	48	388	15	-	16	4	471	Мангыстауская
О.Қазақстан	27	338	1634	52	68	26	14	2159	Ю-Казахстанская
Павлодар	1	34	348	39	-	38	6	466	Павлодарская
С.Қазақстан	4	76	280	159	14	11	6	550	С-Казахстанская
Ш.Қазақстан	11	104	840	70	-	43	15	1083	В-Казахстанская
Нұр-Сұлтан қ.ә.	8	183	676	6	3	18	12	906	г.а. Нур-Султан
Алматы қ.ә.	4	698	790	66	52	45	3	1658	г.а. Алматы

Фармацевтикалық сектор жай күйі

Күшті жақтары

- саланың жаңғыртуға дайындығы және жария етілген мемлекеттік қолдау
- ТМҚКК шеңберінде дәрілік заттарды, медициналық мақсаттағы бұйымдарды мемлекеттік сатып алу арқылы сұранысты қамтамасыз ету*
- 2014 жылға дейін ТМД, сондай-ақ Моңғолия нарықтарына экспорттау әлеуеті
- Қазақстанның саяси тұрақтылығы және қолайлы географиялық орналасуы.

Мүмкіндіктері

- бірегей дәрілік заттарға патенттер мерзімі өткеннен кейін жаңа дженерик препараттарын өндіру
- ұзақ мерзімді шарттар жасау арқылы 7 жылға дейін сату кепілдігі
- технологияларды сатып алу (трансферт) заманауи препараттар өндірісін жолға қоюға мүмкіндік береді
- шетелдік компаниялармен келісім-шарт өндірісін ұйымдастыру
- ұтымды дәрі-дәрмекпен қамтамасыз етуге көшу
- отандық дженериктерді тұтынудың артуы

Әлсіз жақтары

- ЕО, Үндістан, Түркия елдерінің фармацевтикалық компанияларының қазақстандық нарығындағы үстем жағдай
- кәсіпорындардың GMP халықаралық стандартының талаптарына сәйкес келмеуінен экспорттық әлеуеттің төмендігі
- халықаралық стандарттар бойынша жұмыс істей алатын кадрлардың болмауын
- несие ресурстарына қол жеткізу мәселелері*
- заманауи өндіріс технологиясының болмауы*
- препараттарды тіркеудің ұзақ рәсімі*
- жаппай дженериктерге зиян келтіретін қымбат бірегей препараттарды сатып алуға мемлекеттік сатып алу жүйесінің екпіні
- дәрігерлердің едәуір бөлігінің импортталатын дәрі - дәрмектерді, ал дәріхана қызметкерлерін тұтынушыларға қымбат импорттық дәрі-дәрмектерді ұсынуға деген қызығушылығы

Қауіп қатер

- фармацевтикалық және медициналық өнім импортына тәуелділік
- шикізат пен буып-түю материалдарының импортына тәуелділігі.
- фармацевтика саласының жаңа өндірістік қуаттарын енгізумен Орта Азия елдеріне экспорттың төмендеуі

ПАРАМЕТР	МЛРД ТЕНГЕ	МЛН ДОЛЛАР США	МЛН ЕВРО	МЛН УПАКОВОК
Объем продаж за YTD апрель	180,5	450,7	410,0	203,0
Динамика продаж за YTD апрель 2020 года	▲ 7,9%	▲ 1,9%	▲ 4,9%	▲ 4,2%

Vi-ORTIS ақпараттық-талдау компаниясының тоқсан сайынғы аудитінің деректері бойынша 2020 жылғы 1 тоқсанның қорытындысы бойынша нарық 11,3% - ға өсуді көрсетті және оның көлемі 134 млрд теңгені құрады, қаптамаларда өсім 33% - ды, ақшалай көріністе-21,4% - ды құрады..

2020жылы фармацевтикалық секторда өзгерістер болған

Назарларыңызға рахмет

1

ТЕХТ

Қолданылған әдебиеттер

<http://adilet.zan.kz/kaz/docs/P020000584>

<https://kaz.365info.kz/elimizde-ltty-d-rilik-formulyar-zhasalady-239348>

<http://adilet.zan.kz/kaz/docs/P020001413>

<http://adilet.zan.kz/rus/docs/V1500012199>

<http://www.myshared.ru/slide/287061/>

[http://adilet.zan.kz/rus/docs/P090001781](http://adilet.zan.kz/kaz/docs/Z040000522)

<https://www.pavlodar.com/zakon/?dok=06900&uro=080263>

<https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/332396/HiT-14-4-2012-rus.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

http://osms2017.kz/osms2017/ALO_po_OSMS_20-05-2016.html

<http://aequitas.kz/upload/files/brochures/Обзор%20фармацевтического%20рынка%20Казахстана.pdf>

<https://pharm-inn.com/pharm>

<https://cyberleninka.ru/article/n/sovremennoe-sostoyanie-farmatsevticheskogo-rynka-kazahstana>

<https://kaz.365info.kz/elimizde-ltty-d-rilik-formulyar-zhasalady-239348>

https://pharmnews.kz/ru/analytic/farmaceuticheskiy-rynok-rk-za-yanvar-aprel-2020-goda_16661

http://www.rcrz.kz/files/Документы/Сборник_2018.pdf